

2023-2024

Zorgbeleid

m!n!MAKZ

ZORGBELEID

Onze zorgjuffen op school zijn:

juf Tiny

zorgcoördinator + zorgjuf lager

juf Kaat

zorgcoördinator + zorgjuf lager

De zorgvisie moet worden gedragen door het volledige team. Als alle leraren de kans krijgen om vragen te stellen, voorstellen te doen en te discussiëren over de visie, dan is er minder weerstand nadien. Bovendien heeft elke leraar een zorgtaak en niet alleen de zorgcoördinator.

Zorgbeleid is immers een opdracht voor een heel schoolteam. Het is een gedeelde zorg. Het vergt een hart voor de eigenheid van elk kind, heel veel geduld en begrip, coördinatie en teamoverleg, collegiale ondersteuning en kansen om deskundiger te worden.

Onder zorg op onze school verstaan we alle initiatieven die het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van alle schoolbetrokkenen helpen verhogen. Op de eerste plaats komt zorg voor onze leerlingen, maar ook de zorg voor ouders en zorg voor alle schoolmedewerkers. "Zorg" zal er altijd zijn. We zorgen voor onszelf, voor anderen en voor de omgeving. Hierbij houden we natuurlijk rekening met de anderen en investeren we veel tijd en energie. Onze "zorg" bevordert de persoonlijke ontwikkeling van alle betrokkenen.

Het zorgbeleid van een school is niet eenvoudig op papier te zetten. Zorg gaat immers altijd om concrete mensen in concrete situaties. Toch vinden wij het nodig om onze visie zorgbeleid op papier te zetten. De visie moet zodanig in de schoolcultuur verweven zitten en door alle betrokkenen aanvaard worden zodat "zorg" in feite vanzelfsprekend wordt en niet iets is dat als verplichting aanvoelt.

Wij zien zorg als een recht en een plicht voor iedereen. Elke leerling, elk personeelslid en elke ouder is mee verantwoordelijk voor het algemeen welbevinden binnen onze school. Ons zorgbeleid wil vernieuwend zijn. Door nascholing, overleg en inspraak wordt het beleid bijgestuurd en wordt er gewerkt aan onze zorg visie.

Het zorgbeleid op onze school bestaat uit twee zorglijnen.

Eerstelijnszorg

Het schoolteam staat in voor de eerstelijnszorg. Aangezien de leerkrachten dagelijks met hun leerlingen omgaan, kennen zij hun leerlingen en hun noden heel goed. Zij zijn de persoon die als eerste de signalen opvangen (ofwel van het kind zelf of via informatie van de ouders) en die aandacht hebben voor het individuele en het groepsgebeuren in de klas. Als ultieme verantwoordelijke voor hun leerlingen, proberen zij eerst zelf zoveel mogelijk de gepaste zorg voor elk kind te geven door het nemen van preventieve en remediërende maatregelen.

Hierbij wordt al onmiddellijk gewerkt volgens de principes van het Handelingsgericht werken (HGW)

HGW gaat om een systematisch, planmatig en helder pedagogisch-didactisch handelen in een school, uiteraard na overleg met het schoolteam. Als aan de hand van vaste criteria blijkt dat de zorg op een bepaald leezorgniveau niet volstaat, kan men kiezen voor een hoger niveau van zorg. Dit na overleg met de leerling, de ouders, het onderwijspersoneel, schoolinterne en schoolexterne ondersteuners.

De aandacht voor HGW is actueel in de CLB-sector. Ze groeit ook in het onderwijs. Want HGW heeft pluspunten voor de school. Het is gericht op het formuleren van haalbare en bruikbare adviezen voor de klaspraktijk. En het heeft oog voor de ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten.

Als de leerkracht het zorgprobleem niet alleen aankan, moet zij/hij voor ondersteuning kunnen terugvallen op het zorgteam.

Tweedelijnszorg én de zorgcoördinator

Daar komen de tweedelijnszorg én de zorgcoördinator op de proppen. Als een probleem tijdens de les niet opgelost geraakt, is een specifieke aanpak nodig. In onderlinge samenspraak met de zorgcoördinator wordt hulp aangeboden via het zorgteam.

De rol van het zorgteam (=directie, zorgcoördinator, GOK-leerkracht en CLB) is een ondersteunende rol op niveau van de leerlingen en de leerkracht. Het specifieke probleem (noden en/of behoeften) wordt niet enkel besproken, maar er wordt ook naar oorzaken/oplossingen gezocht. Samen wordt een handlingsplan opgesteld, waarbij de draagkracht van alle partijen niet overschreden wordt. De leerkracht blijft in dit geheel wel de centrale figuur.

Wat omvat ons zorgbeleid

Wat omvat zorg op leerlingniveau?

1. Begeleiding bij het leerproces
2. Extra differentiatie (verbreding, verdieping, uitbreiding)
3. Extra ondersteuning
4. Luisterbereidheid t.o.v. leerlingen
5. Socio-emotioneel vangnet bieden
6. Pré-instructie

Wat omvat zorg op klasniveau?

1. Opsplitsen van klasgroep in kleinere groepen
2. Ondersteuning bieden
3. Aanreiken van materialen
4. Mee zoeken naar oplossingen bij problematieken
5. Mogelijkheid bieden tot nascholing en hospiteren
6. Luisterbereidheid t.o.v. leerkrachten

Wat omvat zorg op schoolniveau?

1. Afnemen leerlingvolgsystemen
2. Beheren en bewaken leerlingvolgsystemen
3. Oudergesprekken
4. Contacten met externen
5. Beheren van leerlingendossiers
6. Opvolgen van onderwijsontwikkeling
7. Organiseren van overlegmomenten
8. Mogelijkheid bieden tot nascholing en hospiteren

Samengevat bestaat het zorgbeleid op school uit vijf niveaus:

- **de klas:** de leerkracht is de centrale figuur. Hij stelt vast dat bepaalde leerlingen extra zorg nodig hebben, start een aantal preventieve en/of remediërende activiteiten en gaat na of deze en die van de andere partners helpen.
- **de school:** als de leerkracht het zorgprobleem niet alleen aankan, dan moet hij voor ondersteuning kunnen terugvallen op het zorgteam. De school moet dus een zorgstructuur uitbouwen.
- **de klasexterne zorgcoördinator:** als een probleem tijdens de les niet opgelost geraakt, is een specifieke aanpak nodig. De zorgcoördinator, de GOK-leerkracht, GON-begeleider...stellen een handelingsplan op waarbij de activiteiten buiten de klas nauw aansluiten bij wat er in de klas gebeurt. De zorgcoördinator volgt het preventie- en/of remediëringsproces op.
- **het CLB:** sommige leerlingen hebben problemen op school wegens hun cognitieve of sociale problemen, de gezinssituatie of hun gezondheid...Inbreng van het CLB in het handelingsplan is dan noodzakelijk;
- **externen:** sommige leerlingen kunnen niet worden geholpen in een gewone school. Doorverwijzen naar of samenwerken met scholen voor buitengewoon onderwijs of andere instellingen (*logo, reva, kiné, ...*) is soms noodzakelijk. Maar ook dan heeft de school een heel belangrijke begeleidingstaak.

De ouders krijgen op elk niveau een belangrijke plaats: de school houdt de ouders op de hoogte en de ouders werken actief mee als hun bijdrage noodzakelijk is. (= HGW)

De structuur van ons zorgbeleid

Deze structuur is het uitgangspunt voor een goed zorgbeleid.
Ieder vindt er zijn eigen opdracht in terug:

De school:

de zorgcoördinator behoort tot het beleidsondersteunend personeel. Hij ontwikkelt dus mee een visie op zorg. Dat gebeurt in nauw overleg met de directie. De zorgcoördinator plant en ontwikkelt – vanuit deze visie – activiteiten die de visie op zorg concreet maken. De zorgcoördinator begeleidt ook veranderingsprocessen. De zorgvisie invoeren en realiseren houdt in dat er nieuwe accenten worden gelegd en afspraken gemaakt. De zorgcoördinator stuurt en bewaakt ze én krijgt daarvoor het mandaat van de directie. Hij maakt beginnende leerkrachten ook zo vlug mogelijk wegwijs in het zorgbeleid van de school. Het volledige schoolteam moet trouwens op de hoogte zijn van de taken van de zorgcoördinator.

De leerkracht:

'zorg'-kinderen moeten maximale steun krijgen binnen de klasruimten.

De zorgcoördinator zal dus vooral de leerkracht moeten ondersteunen. Dat doet hij door:

1. Inzichten bij te brengen: er zijn kinderen met 'problemen' en 'stoornissen' en de oorzaken daarvan bevinden zich zowel op school als thuis. De leerkracht wordt geconfronteerd met de feiten. De zorgcoördinator kan hem helpen om inzicht te krijgen in de situatie.
2. Ondersteunen door doelgerichte observatie: de zorgcoördinator kan de occasionele observaties van de leerkracht samenbrengen met doelgerichte observaties. Hij brengt die samen met vaststellingen van ouders, het CLB...in één leerlingendossier.
3. zoeken naar oplossingen.
4. Handelingsplannen opvolgen: ook voor leerlingen voor wie een handelingsplan is opgesteld, blijft de leerkracht de centrale figuur. Maar de zorgcoördinator bewaakt het totale proces van ondersteuning en houdt contact met alle partners die bij de zorg betrokken zijn. Hij gaat samen met de leerkracht na of het handelingsplan zijn doel bereikt, of er bijgestuurd moet worden;
5. Informeren: de zorgcoördinator deelt zijn ervaringen met het volledige team en draagt bij tot de professionalisering van de leerkrachten.
6. De leerling begeleiden: de zorgcoördinator kan worden ingezet om problemen op te lossen die de competentie van de leerkracht overschrijden, maar waar de hulp van externe zorgverstrekkers niet meteen mogelijk is. Hij kan dan de taak opnemen van vertrouwenspersoon.

Criteria van ons zorgsysteem

1. Wij dragen zorg voor de leerling in zijn totaliteit. We hebben aandacht voor het cognitieve, psychomotorische, socio-emotionele aspect van leerlingen. De werking van onze school is erop gericht dat elke leerling vooruitgang kan boeken en succes kan ervaren.
2. Wij dragen zorg voor elke leerling, ook al is iedereen uniek en anders. Onderwijs en opvoeding moeten rekening houden met de individuele talenten en mogelijkheden van de leerling.
3. Wij zijn er ons van bewust dat we geen invloed hebben op de "aangeboren aanleg" van een kind maar wel op de ontwikkeling, de bekwaamheid, de belangstelling, de motivatie en de wilskracht van de kinderen.
4. We trachten rekening te houden met de situatie van de leerling, zowel thuis als in de klas.
5. Wij hebben oog voor bijzondere behoeften of zorgvragen. Indien nodig bieden wij specifieke zorg.
6. Wij verwachten van elk personeelslid zorgbereid te zijn en zorgzaam om te gaan met de leerlingen. De klasleerkracht staat in voor de eerstelijnszorg (zie boven), maar is geen therapeut. De leerkracht staat er als zorgdrager niet alleen voor. De school zorgt voor ondersteuning vanuit het zorgteam.
7. In onze school besteedt de leerkracht veel zorg aan de klasgroep. We weten dat het welbevinden van de individuele leerling ook wordt beïnvloed door het klasklimaat.
8. We weten dat we voor de zorg voor onze leerlingen kunnen rekenen op het CLB. We werken aan goede contacten met andere deskundigen om in de vele, uiteenlopende situaties met voldoende deskundigheid en continuïteit zorg te kunnen bieden.
9. Zorg vraagt tijd. Er bestaan geen toverformules. Vaak gaat het eerder traag dan snel. Hiervan moeten alle partners zich bewust zijn.
10. Onze zorgwerking gaat uit van een open sfeer onder de leerlingen. Onze zorgverstrekking is in onze school algemeen aanvaard. We rekenen hiervoor op de nodige dosis zelfvertrouwen, zelfverantwoordelijkheid en zelfstandigheid van onze leerlingen.
11. Natuurlijk gaan we binnen onze school discreet en vertrouwelijk om met de informatie over elke leerling.
12. We zien zorg voor leerlingen als een continu proces. Leerkrachten geven alle info over leerlingen elk jaar door aan elkaar. Het is ook zinvol de inspanningen van een vorige school te kennen. Ouders kunnen ons daarbij helpen en kunnen steeds een gesprek aanvragen.
13. De beeldvorming van elk kind, van de klasgroep en van de school is heel belangrijk. We proberen een zo volledig mogelijk beeld van elke leerling op te bouwen. Dit doen we vanaf de peuterklas door middel van observaties, screenings, toetsen, schoolrijpheidstesten, leerlingvolgsystemen, oudergesprekken, ... Al deze gegevens worden per leerling, per klas en vaak ook op schoolniveau in overzichten bewaard in de dossiers.
14. Dat zorgt ervoor dat we onze aanpak kunnen afstemmen op de noden van het kind en indien nodig snel kunnen ingrijpen. Zo kunnen we in vele gevallen zelfs preventief werken. Met deze gegevens in het achterhoofd stemmen we ons onderwijsaanbod af op de klasgroep met zijn individuele leerlingen.
15. Onze zorgwerking zit zodanig verweven in de schoolcultuur dat leerlingen op regelmatige basis in contact komen met de zorgstructuur/zorgleerkrachten. Dit wijst daarvoor niet steeds op grote problemen, maar maakt een belangrijk deel uit van onze dagdagelijkse schoolwerking.
16. Onze zorgwerking vindt plaats in een veilige sfeer van formeel en informeel overleg. Tussen de directie en de zorgcoördinator en tussen de zorgcoördinator en de leerkrachten.